

سمانه آزاد

در همایش تبیین رویکردها و برنامه‌های مشاوره‌ای مدارس مطرح شد: ضرورت برنامه‌ریزی مدیران برای ارتقای سلامت روانی دانش‌آموزان

این سؤالات پاسخ داد که دانش‌آموزان ما از نظر سلامت روانی و رفتاری در چه سطحی قرار دارند، چه تهدیدات و مخاطراتی در کمین آن‌ها قرار دارد، وضعیت مطلوب سلامت روانی و رفتاری در دانش‌آموزان چیست و چگونه باید به آن رسید؟

باید ابتدا به سؤالاتی از این دست پاسخ دهیم تا بتوانیم نقشه راه رسیدن به وضعیت مطلوب سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان را ترسیم کنیم. به همین منظور و برای شناخت هر چه بهتر وضعیت موجود، آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان طراحی و تدوین شد.

در ادامه این همایش **ابوالفضل رحمانی**، رئیس اداره مشاوره تربیتی اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران، به تشریح مراحل برگزاری این آزمون‌ها اشاره کرد و گفت: «طی آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان، ۱۲۶ هزار دانش‌آموز از ۱۲۴۷ مدرسه راهنمایی و متوسطه ارزیابی شدند و در نهایت برای همه آن‌ها نهم‌رخ روانی و

در ابتدای همایش که در تالار فرهنگ شهر تهران برگزار شد، **رضا امانی**، معاون پرورشی آموزش و پرورش شهر تهران، برگزاری آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان را یکی از مهم‌ترین برنامه‌ها در حوزه سلامت روان دانست و گفت: «اجرای آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان که از رهگذر مطالعات و تحقیقات فراوان صورت گرفت، کار حجیم و سنگینی بود که مشاوران مدارس به اجرای آن همت کردند. مشاوران با کمک استادان در اقدامی هماهنگ برای تبیین ارتقای سلامت روانی و رفتاری همه دانش‌آموزان اول متوسطه و ۴۰ درصد از دانش‌آموزان دوره راهنمایی این آزمون‌ها را برگزار کردند، چرا که برای هدف بلند ارتقای سطح سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان، ابتدا باید نسبت به وضع موجود شناخت داشت.»

وی در ادامه به ضرورت طراحی آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان اشاره کرد و گفت: «باید ابتدا به

همایش تبیین رویکردها و برنامه‌های مشاوره‌ای مدارس با زیرعنوان تبیین نقشه راه ارتقای سلامت روانی - رفتاری دانش‌آموزان، با حضور مشاوران مدارس تهران برگزار شد. در این همایش موضوعاتی چون تشریح مراحل برگزاری آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان، ارائه تجربه‌های موفق مشاوران مدارس، تفسیر و تحلیل نتایج آزمون‌های مشاوره‌ای و نیز شیوه‌های مداخله‌های روانی - رفتاری مطرح شد.

رفتاری طراحی شد. این آزمون‌ها را اداره کل امور تربیتی و مشاوره وزارت آموزش و پرورش استاندارد و هنجاریابی کرده بود. اگر تاکنون ابزار دقیق، علمی، هنجاریابی شده و کارشناسانهای ویژه دانش‌آموزان ایرانی، تدوین نشده بود، امروز این ابزار در اختیار ماست».

رحمانی درباره گروه‌های برگزار کننده این آزمون‌ها افزود: «سه گروه در برگزاری آزمون‌های مشاوره‌ای دانش‌آموزان فعالیت داشتند. نخستین گروه، گروه آماده‌سازی بود که پس از تحقیقات و بررسی‌های بسیار، سؤالات آزمون‌ها را طراحی کرد و به مدارس فرستاد. پس از آن گروه تصحیح فعالیت خود را آغاز کرد. ارزیابی و تصحیح همه پاسخ‌های آزمون‌ها به‌عهده این افراد بود. گروه سوم، گروه تفسیر آزمون‌ها، از استادان، درمانگران و مشاوران تشکیل شده بود».

رئیس اداره مشاوره تربیتی اداره کل آموزش و پرورش تهران، از ارائه نیم‌رخ روانی دانش‌آموزی و مدرسه‌ای به مشاوران و مدیران خبر داد و گفت: «پس از استخراج، تصحیح و تحلیل پاسخ‌نامه‌ها، برای هر دانش‌آموز نیم‌رخ روانی ترسیم کردیم و آن را در اختیار مشاوران مدارس قرار دادیم تا به حل مشکلات احتمالی بپردازند. در سطح بعدی، برای هر مدرسه نیم‌رخ روانی و رفتاری ترسیم کردیم؛ چرا که اعتقاد داریم مدیران مدارس باید از چگونگی وضعیت سلامت روانی دانش‌آموزانشان مطلع باشند. این نیم‌رخ به‌صورت محرمانه برای مدیران و مشاوران ارسال شد تا اصل رازداری که از اصول مسلم مشاوره است رعایت شده باشد. علاوه بر مدیران مدارس، نتایج در سطح منطقه‌ای نیز تحلیل و برای مدیران مناطق ارسال شد، چرا که اطلاع مدیران مناطق از این نتایج باعث همکاری و هم‌فکری بیشتر در ارتقای سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان خواهد شد».

ابوالفضل رحمانی در ادامه به موضوع ضرورت ارائه برنامه‌ها و راهبردهای مدیران به‌منظور ارتقای سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان پرداخت و گفت: «نتایج این آزمون و تفسیرهای آن و همچنین راهبردهای ارتقای

سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان در اختیار مدیران قرار گرفته است و مدیران ۱۳۴۷ مدرسه راهنمایی و متوسطه شهر تهران موظفاند برنامه‌های خود را برای ارتقای سلامت روانی - رفتاری دانش‌آموزانشان ارائه کنند. این بدان معناست که هر یک از مدیران ملزمند برای ارتقای سطح سلامت روانی در مدرسه خود برنامه‌هایی داشته باشند».

وی هسته‌های مشاوران را از جمله گروه‌هایی دانست که می‌توانند در این راه یاری‌گر مدارس باشند: «ممکن است بسیاری از مدیران در ارائه برنامه به‌منظور ارتقای سلامت روانی و رفتاری دانش‌آموزان دانش و تخصص لازم را نداشته باشند. از این رو، برای مدیران مدرسه‌ها جلسات توجیهی برگزار خواهیم کرد تا به‌طور کلی هدف از این برنامه‌ها و نحوه برنامه‌ریزی در این زمینه برایشان تبیین شود. همچنین، همکارانمان در هسته‌های مشاوره باید در این زمینه به مدیران کمک کنند. آموزش‌های ویژه‌ای برای این مشاوران خواهیم داشت تا بتوانند یاری‌گر مدیران در این زمینه باشند. علاوه بر این، پیشنهاد دادیم که در هر منطقه شورای ارتقای سلامت روانی و رفتاری تشکیل شود تا برنامه‌های مدیران مدارس و نحوه عملکرد آن‌ها را به‌صورت ماهانه رصد کند».

رئیس اداره مشاوره تربیتی اداره کل آموزش و پرورش تهران در آخر بر برنامه‌ریزی برای نوجوانان و جوانان تأکید کرد و گفت: «دشمن برای نوجوانان و جوانان ما نقشه و طرح دارد. اگر ما برای جوانانمان برنامه و هدف نداشته باشیم، دیگران برایشان برنامه می‌ریزند و طرح‌هایشان را اجرا می‌کنند. این مهم، وظیفه خطیر مشاوران است که از نتایج این آزمون‌ها به‌صورت کاربردی در مدارس استفاده کنند و برنامه‌ریزی‌های لازم را برای دانش‌آموزانمان داشته باشند».

در ادامه این همایش، پس از ارائه تفسیر و تحلیل نتایج آزمون‌های مشاوره‌ای، از چند مشاور نمونه هر یک از مناطق تهران تجلیل به‌عمل آمد.

